

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

363

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht dat het leenstelsel ook voor de masterstudent met een jaar wordt uitgesteld* (ingezonden 25 september 2013).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 29 oktober 2013).

Vraag 1

Wat is uw oordeel over het bericht «Ook masterstudent hoeft in 2014 nog niet te lenen», waarin staat dat er geen parlementaire meerderheid is voor invoering van het leenstelsel voor masterstudenten in 2014?¹

Antwoord 1

Ik heb kennisgenomen van het standpunt van GroenLinks. Ik voer graag binnenkort het debat met uw Kamer over mijn voorstellen. De opvattingen van GroenLinks over het leenstelsel en investeringen in de kwaliteit van het onderwijs zullen daarbij zeker aan de orde komen.

Ik ben anders dan GroenLinks vooralsnog geen voorstander van verder uitstel van het leenstelsel. Elk jaar uitstel betekent immers dat de investeringen in de kwaliteit van het onderwijs ook pas een jaar later komen. Het kabinet heeft voor het zomerreces besloten tot uitstel van het leenstelsel voor de bachelorfase met een jaar ten opzichte van het tijdpad dat in het regeerakkoord was aangekondigd.

Daardoor ontstaat er meer tijd voor een zorgvuldige voorlichting over de stelselwijziging in de bachelor en is het mogelijk om middelbare scholieren beter te faciliteren in het maken van een bewuste studiekeuze. Om hieraan bij te dragen heb ik een breed instrumentarium aan kwaliteitsbevorderende maatregelen doorgevoerd. Deze zijn opgenomen in het wetsvoorstel Kwaliteit in Verscheidenheid dat inmiddels door de Eerste Kamer is aangenomen. Verder uitstel van het leenstelsel is omwille van de duidelijkheid, zoals in het artikel gesuggereerd wordt, naar mijn oordeel dan ook niet nodig. Het wetsvoorstel voor een sociaal leenstelsel voor de masterfase ligt op dit moment voor behandeling in de Tweede Kamer. De beoogde ingangsdatum is 1 september 2014. Studenten die vanaf die datum een masteropleiding gaan volgen, vallen onder het sociaal leenstelsel. Dat geldt niet voor studenten die al eerder met hun masteropleiding zijn begonnen.

¹ Volkskrant 23-09-2013.

De voorstellen van het kabinet zijn helder, maar zoals dat in een democratie ook hoort, is het uiteindelijke oordeel aan het parlement. Ik zie het overleg over deze voorstellen met uw Kamer met vertrouwen tegemoet.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het niet ondenkbaar is dat studenten voor de tweede keer met een wijziging van de invoerdatum van het leenstelsel worden geconfronteerd, waardoor de onduidelijkheid hierover verder toeneemt?

Antwoord 2

Zie mijn antwoord op vraag 1.

Vraag 3

Deelt u de mening dat deze onduidelijkheid ook voor hogescholen en universiteiten vervelend is, omdat het steeds lastiger wordt om in te spelen op te verwachten studentenaantallen?

Antwoord 3

Zie mijn antwoord op vraag 1.

Vraag 4

Deelt u de mening dat een wetsvoorstel niet eeuwig gewijzigd kan worden en dat u op een zeker moment uw knopen moet tellen over de haalbaarheid ervan? Zo ja, bent u bereid het wetsvoorstel in te trekken?

Antwoord 4

Zie mijn antwoord op vraag 1

Vraag 5

Is het waar dat het Nationaal Onderwijsakkoord voor 119 miljoen euro wordt gefinancierd door het leenstelsel? Zo ja, waarom is dit bedrag geschrapt uit de eindversie van het Onderwijsakkoord? Zo nee, hoeveel is het dan wel?²

Antwoord 5

Nee, dat is niet waar. In de vraag ligt besloten dat opbrengsten uit regeerakkoordmaatregelen een-op-een gekoppeld zijn aan specifieke investeringen. In het regeerakkoord is een pakket van ombuigingen en intensiveringen afgesproken die uiteindelijk leiden tot een structurele investering van per saldo € 196 miljoen in onderwijs en onderzoek. In 2017 is de opbrengst van de maatregelen op het gebied van studiefinanciering (sociaal leenstelsel, vereenvoudigingen, OV-kaart) conform het regeerakkoord maximaal € 119 miljoen. Voor alle maatregelen in het Regeerakkoord geldt dat indien er één niet doorgaat of een lagere opbrengst geeft, er een afwijking ontstaat ten opzichte van het Regeerakkoord. Dit kan betekenen dat er alternatieve dekkingsvoorstellen nodig zijn.

Vraag 6

Deelt u de mening dat de middelen ter financiering van het Onderwijsakkoord later vrijkomen als het leenstelsel later wordt ingevoerd?

Antwoord 6

Zoals ik al in mijn antwoord op vraag 5 heb aangegeven, bevat het regeerakkoord een pakket van maatregelen waarvan de opbrengst en investeringen niet een-op-een aan elkaar zijn te koppelen. Mochten de opbrengsten van de ombuigingen achterblijven bij de intensiveringen, dan zal ik me hierop beraden.

Vraag 7

Deelt u de mening dat de uitvoering van het Onderwijsakkoord op losse schroeven komt te staan als het leenstelsel van de baan is?

² <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw/nieuws/2013/09/19/onderwijsakkoord-meer-banen-en-vrijheid-minder-werkdruk-en-rompslomp.html>. NB: dit bedrag wordt genoemd in een eerdere versie van het Nationaal Onderwijsakkoord.

Antwoord 7

Zie mijn antwoord op de vragen 5 en 6.

Vraag 8

Bent u bereid op korte termijn duidelijkheid te verschaffen over uw plannen met het (hoger) onderwijs? Zo nee, hoe serieus moeten wij uw voorstellen nog nemen als deze om de haverklap worden gewijzigd?

Antwoord 8

Met de beantwoording van voorgaande vragen meen ik voldoende duidelijkheid te hebben verschaft. Ik kijk uit naar het debat dat ik binnenkort met uw Kamer zal voeren over het sociaal leenstelsel masterfase.